

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt - kr.
Felére 5 " - "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy hónapra 1 " - "
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond.**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:
Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többször
hirdetnek alkuz szerint jutányos áron vetetnek fel. Bélyeg-díj min
den külön beiktatásért 30 kr.

A magyar nő és az ezerév.

A nagy évfordulók az egyes ember, valamint a népek életében a magabizalls pillanatai.

Alljunk meg egy perczre mi is, feledjük el egy perczre hétköznapi apró érdekeinket; töltse be lelkünket egy perczre a legszentebb érzés, amire emberi szív képes, a hazaszeretet; világítsa ez érzés lelkünkbe s érezzük egy perczre életet, fogantató melegét.

Vessünk a múltba egy pillantást, s a haza szeretete élesítse meg szemünket, hogy tisztán lássunk; hadd lássuk, hogy teljesítette a magyar nő hivatását az első ezer évben; melyek voltak erényei, a melyeket magunkban istápolnunk kell, ha azt akarjuk, hogy éljen és méltón éljen e nemzet a második ezer évben is; mert a nemzeti nagyság alapja a női erény, az anyák erénye, a kik hü fiaikat nevelnek a hazának, a hitvesek erénye, akik hűséges osztályosai tudnak lenni férjük sorsának s a kik megtudják érteni férjük torekvéseit; hadd lássuk hibáit is, ha voltak — hisz a gyarlóság ősi alkotó része természetüknek — s vonjuk le belőle a tanulságot, hogy tudjuk, melyek azok a hibák és gyengeségek, a melyeket magunkból ki kell irtanunk, ha igaz lányai akarunk lenni hazánknak.

Egy ragyogó vonása van a magyar nemzet történetének, a mi legott feltűnik, mihelyt azon végig pillant az ember; bárhogy vizsgáljuk is e nemzet múltját, nem találunk kort, a melyben a magyar nő erkölcsileg lealjasodott volna, miként más nagy nemzetek nőivel történt a nemzeti felvirágzást követő elpuhulások korában.

Nem volt kor, a mely a vallást és a tiszta erkölcsöt a magyar asszonyok szívéből ki tudta volna irtani; ha voltak, a kik ellene vétettek — egy meráni Gertrud, egy Cillej Borbála, egy nápolyi Beatrix — többnyire idegenek voltak, vagy a természetnek oly torzszülötte, mint Báthory Erzsébet. Gyarló volt olykor a magyar asszony, romlott nem tudott lenni soha, a valás és a tiszta erkölcs kitörülhetetlenül a szívébe volt írva és szívébe volt írva a hazaszeretet.

Ezért nem engedte Isten soha elveszni e nemzetet. Bármennyi vért vesztett e nemzet, bármily pusztává lett a haza, bárhogy megfogytak fiai: a magyar nők lelkében ott égett az a szent láng, ott égtek azok az erények, a melyek a nemzeti nagyság életető forrásai.

A magyar nők hazaszeretete szinte

megható; e részben csak Róma és Spárta asszonyait lehet melléjük állítani. Ez az érzés otyta meg erkölceiket is. Mert a mely lélek egy nagy nemes érzéssel van tele, nemtelen, önző indulatok számára nincs abban hely; ellenben ledérré válik a nő, mihelyt a haza képe elhomályosul lelkében. Ezt mutatja minden hanyatló nemzet története; ezt mutatja a magyar történelem is a Széchy Máriák s a mult század előkelő asszonyai, akik az udvari fénytől elvakítva megtagadták nemzetüket és elfeledték nyelvüket: mind a hiuság rabjai voltak; holott a Szilágyi Erzsébetek, Lorántffy Zsuzsánának, a Zrínyi Ilonák szívében a haza szeretetén kívül csak a családi erények számára volt hely.

Van a magyar nők jellemében még egy vonás, a mely őket más nemzetek asszonyai fölé emeli s a mely tényezője a magyar faj államalkotó és beolvasztó erejének: az eleven érzék s a komoly érdeklődés a nemzeti feladatok iránt s az ebből fakadó nemesebb kötelességérzet. A magyar asszony a saját parányi érdekkörében sohasem tudott úgy elmerülni, hogy érzékét a nemzet nagy érdekei iránt elvesztette volna; a magyar nő mindig élettársa tudott lenni férjének, hűséges segítője a nemzeti munkában; a saját kicsinyes vágyait mindig alája tudta rendelni egy nemes, nagy kötelességnek; nem tud rá példát a történelem, hogy magyar asszony férjét, hogy magyar anya fiát a honfium kötelesség teljesítésétől visszatartotta volna; arra azonban van példa elég, hogy ha a férj vagy a fiu kidőlt, a hitves és az anya állott helyébe, sokszor a munkát, ha kellett, a küzdelemet is folytatni.

A honfoglaló ősök nejei hiven követtek férjeiket a bonkeresés hányódásaiiban. Mikor a nemzetekre nézve életkérdés volt a keresztény hitben való megerősödés, az Arpadok királyi asszonyai hiven osztottak a térítés munkájában s példájokkal oltották a nemzet szívébe a keresztényi erények tiszteletét, a lelkesedés pillanatai születték a Rozgonyi Cicelléket, Dobó Katiczákat, a szabadságharcz nőkatonaít; de mennyivel fenségesebb az a feladat, a melynek teljesítését egy Szilágyi Erzsébet, egy Lorántffy Zsuzsánna, egy Zrínyi Ilona vállalta magára, férfias elszántsággal küzdve végfogytig és folytatva a férjük által megkezdett művet. A meghasonlás korában az egyik nemzeti királyt ad az országnak; a tudományok feléledésékor a másik hajlékot állít a magyar tudományoknak; s a mikor szabadságáért küzd a nemzet, a harmadik annak utolsó bász-

tyáját védi ereje fogytaig s azután a száműzetés keserű kenyerét eszi, elszakítva gyermekeitől; de férje eszményeinem tagadja meg soha. Férfihőse minden nemzetnek volt; de a női áthatatosságnak ily fenséges példáját nem mutatja egy nemzet története sem.

De szinte ezeknél is meghatóbb a női kegyelet képe, Kanizsai Dorottya, aki éjszakának idején Mohács mezején a holtakat temeti, sirtás az elesetteknek és könyvet ejt felettük. Sok nemzet vérért itta a csatatér pora, de Kanizsai Dorottya csak a magyarnak volt: csak a magyar tudja, hogy ha a hazáért elvérzik, lesz gyöngéd női kéz, a mely szemét befogja. És ott volt Bornemissza Anna, akiben egyforma nagy volt a szív es az ész s aki jóvá tudta tenni gyöngé férje bottlásait; s ott voltak a szabadságharcz anyái, a kik gyermekfiaikat halni küldték a hazáért; ott az emigráció magyar asszonyai, a kik hiven hordozták a hontalanság keresztjét, ott a hatvanas évek magyar asszonyai, a kik itthon társadalmi uton élesztették a nemzeti szellemet. S ott voltak mások: Karinczy, Széchenyi, Vörösmarty hívesei a kik hü osztályosai voltak férjük torekvéseinek; ott gróf Brunswick Terézia, aki menhelyet épít a kisdedeknek, ott Damjanich özvegye, a ki az árvák könyeinek letörlésében keres enyhülést szíve nagy bánatára. Ott vannak mind, a kik megértették koruk követelményeit és hiven teljesítették kötelességüket nemzetük iránt.

De nem folytatom.

Adjunk hálát a gondviselő Istennek, hogy a női erényeknek ily mértékét oltotta a magyar nők szívébe, hogy az elmúlt ezer évben ily nőket adott a nemzetnek.

Mi az ő leányaik vagyunk. — Előtűnk csak egy kötelesség áll: nyomdunkba lépni — Isten, a nemzet Istene, világosítsa meg elménket — és adjon erőt, hogy oly tisztán lássuk feladatunkat ma és oly hiven teljesítsük kötelességünket, mint ők látták, mit ők teljesítették annak idején.

Azoknak az emléke, a kik a hazához hűtlenség tudtak lenni, legyen örökre elfeledve; vétük pedig, a mely lelküket rabbá tette: a hiuság ne vehessen erőt rajtunk soha.

Geöcze Sarolta.

Népgyűlés az enyedi theológia ügyében Nagy-enyed város polgársága azon alkalmából, hogy az erdélyi ref. egyházkerülete e hó 6-án tartott közgyűlésében a n. enyedi ev. ref. theológiai akadémiának Kolozsvára leendő atétéle illetőleg elörlésére szavazattöbbséggel

határozattá emeltetett, ezen határozattal a város polgársága jogaiban sértve érezvén magát, e hó 12 én vasárnap déle a város védelmében 1714 évben elesett deákok emlékszóbanál népgyűlésre gyűlt össze, a melyen tiltakozott az egyház kerületi közgyűlés által hozott Nagy-Enyed város százados jogait megsértő, anyagi károsítására irányuló méltatlan határozat ellen.

A közigazgatási államosítása. A közigazgatási reformjavaslatok előkészítésének munkája befejezéséhez közeledik a belügyminiszteriumban. A reformjavaslatok első tervezeteit még ez év folyamán közzé fogja tenni a belügyminiszter, hogy alkalma legyen azoknál foglalkozni a szak és érdekköröknek is, még mielőtt a javaslatok részleteire nézve a kormány véglegesen megállapodnék.

A kvóta. A Neue Freie Presse, a magyar kormány bécsi szöcsövények vasárnapi vezércikkéből vesszük át a következő érdekes részeket:

Nemsokára újra megkezdődnek a közös miniszteri tárgyalások a kiegyezés felett. Közölni a tárgyalás, ha mind a két kormány ösztönözésére határozna el magát. A főkérdés természetesen a kvóta, és annak az időpontnak megállapítása, a mikor a javaslatok a két parlamentben tárgyalandók volna. A magyar kvótabizottság összeül küldi el üzenetét az osztrák kvóta bizottság második nunciumára. Hogy mi lesz benne: tudja mindenki: közeledik tehát az idő, hogy mind a két kormánynak színt kell valani, egyik sem lehet többé előtérbe a bizottságot, csak hogy a kvótakérdést elodázza. Az osztrák kormány jól tudja, hogy létkérdése függ a magyar kvóta felemelésétől (még pedig tényleges felemelésétől, nehogy azt a mit Ausztria a kvótán nyer a fogyasztási adókon elveszítse). Ausztria nem viseli Magyarországot terheit, nem akceptálhatja azt a kvótát, melyet harmincz évvel ezelőtt a szegény Magyarországtól elfogadott. — Ha enged a kérdésben, helyét is át kell engednie. — A kiegyezési tárgyalásoknak semmi érdemleges erehményük nem lesz, ha ez a dolog függőben marad. Badeninek szüksége van arra, hogy világosan lásson, mert a kvóta az utolsó kártya a kezében. Úgy hallatszik, hogy Ausztria engedelményeket tett és keveset kapott. A bankkérdés-

ben is meghátrált a döntő küzdelem most vár rá a kvóta-kérdésben. Reméljük, hogy a békes egyezség létre jön a két nemzet kormánya között, de mindenesetre eljött az ideje annak, hogy ugy az osztrák, mint a magyar minisztereknek saját személyeiket kell a kiegyezésért latba vetniök.

KÜLFÖLD.

Szerbia közeledéséről érkeznek hírek egyre-másra. Azaz, hogy olyan furcsa szinben tűnnek fel előttünk ezek a közeledési hírek, — tekintettel arra, hogy zászlónk elégetéséért számbavehető elégtételt nem kaptunk, — mintha csak mi közelednénk a kis rakoncátlan szomszédhoz. Pedig hát mi várhattunk volna, vagy mi? . . .

Félhivatalosan jelenik, hogy Sándor szerb királytúra kodonk sajátkezü levélben hívta meg szeptember havára s a szerb királyt valószínűleg Novakovic, a hirhedt magyarfaló miniszterelnök és Marinkovic belügyminiszter is elkísérik. — Egy másik hírszerint pedig Sándor király már a jövő hó folyamán Budapestre jó s több napi itt időzése alatt behatóan meg fogja tekinteni Magyarországot ezr-déves kiállítását. Belgradban azt remélik, hogy Sándor királyt Budapesten jól fogják fogadni. Ebben a reménységben nem is fogtak csalódni, mert a magyar tudja tisztelni a vendégjogot. A kis király meg bö-cen eselékzi, ha ide jó — tanulni, hanem meg bölc-ebb volna, ha Novakovic ur is tanulna majd itt jártában egy kis tisztességet és udvariaságot.

A francia kormányok sehogy sem bírnak boldogulni az a d o r e f o r m o k k a l. A esütörtöki képviselőházi szavazás folyományaként, mely szerint az adóreform az ösi rendk vül időszakra halasztott, C o c h e r y pénzügyminiszter adótervezetet az 1897 évi költség etesből, melynek kiegészítő részét képezte, kitörölte. Pénteken aztán a régi adó felett folyt a vita, miután betekig az új adó felet vitatkoztak P e l l e t á n az 1897. évi költségvetésbe felvett négy rég adó nem mellé azt indítványozta, hogy m á r m a t ö r ö l j e k k i a b u t o r, a z a j t ö e s a b l a k a d ó t. K r a n t z előadó azt indítványozta, hogy ennek a mó-

dosítványnak tárgyalását, mely jelenleg tárgyalatlan, szintén halasszák el: C o c h e r y pénzügyminiszter a szélső baloldal zajos tiltakozása mellett kifejtette, hogy a kamara nem döndhet ma így, holnap meg amugy. Tegnapelőtt a kamara elhatározta az elnapolást, ma tehát az einapoit ügyeknek egy részét nem veheti ismét tárgyalás alá. Faberot megtámadta a kormány, mely csak hatalmon akar maradni. A szavezásnál az ellenzék vereséget szenvedett, amennyiben 311 szavazattal 241 szavazat ellenében az el h a l a s z t á s i i n d i t v á n y t f o g a d t á k e l. A vita további folyamán már csak egy sz ó t ö b b s é g g e l v e t e t t é k e i a s z o c i á l i s t á k által benyújtott módosítványokat, mire végül az egész javaslatot elfogadták.

Ferencz József látogatása a román királynál. A Jassyban (Jászvásár) megjelenő „Epoca”-nak azt a híré, hogy a király a Vaskapu megnyitása után meg lát o g a t j a a r o m á n k i r á l y t Sinaiban, mindeddig nem czáfolták meg s így e látogatás valószínűleg meg is lesz. S ezt annyival inkább valószínűnek tartják, mert Károly király már többször tett látogatást királyunknál Ischben s az utóbbi időben nagyon barátságosa fordult a viszony a román és osztrák magyar kormányok között.

A hármas szövetség. Crispinek a hármas szövetségről tett nyilatkozataira megszólalt Bismarck régi szöcsö e: a „Hamburger Nachrichten” is. Szerinte Crispi egészen úgy nyilatkozott, mint Bismarck herceg 8 évvel ezelőtt. Aztán így folytatja: A német osztrák-magyar szövetség embri számítás szerint, minden eshetőségre biztosítottnak látszik. Nem ilyen kedvezően áll a dolog az osztrák-magyar olasz szövetséggel. A két nagyhatalom közt ki nem egyenlített ellentétek vannak, amelyeket néha úgy tárgyalnak, ami semmi esetre sincs a szövetség hasznára. Az irredentisták antisztrák törekvéséhez járul a radikálisok francia, hármas szövetség ellenes rokonszenve a fajrokon republikánus Franciaország iránt. Ha Olaszország, mindegy hogy miért teszi, a hármas szövetségből visszalépne, Ausztria-Magyarországnak fedezni kellene az olasz határt és azt katonailag oly mértékben lekötné, hogy esetleg nem tudná teljesíteni a Németországgal

A „DEBRECZEN” TARTALMA.

Anyuskáról.

Irta: Soldos Sarika.

Hogy én irjak Blaha Lujzáról, az én imádott, jó anyuskámról?! . . . Bizony megreszket kezemben az író toll s azon töpreng ki, hogy nem lenne-e okosabb felugranom innét az íróasztalom mellől s beszaladni hozzá a szomszéd szobába s össze-vissza csókolnom a két arczát, szemét, száját s neki magának így szólani:

— Anyuskám, ezekben a csókjaimban benne van mindaz, amit én trolad mondani tudok!

Megvallom, sokszor fekérték már, hogy irjak valamit az én anyuskámról, s az újság-író ismerőseim, akik fekérték rá sohase mulasztották el hozzátenni: „Hiszen magának, aki a közelében él Blaha Lujzának, köteteket kellene tudni írni róla! S milyen csupa érdekes dolog lenne az!”

Talán igazuk is van önöknek, újságíró uraim: bizony kötetekre való telnek ki abból, amit én az én anyuskámról le szeretnék írni, ami mind nagyon, nagyon érdekes is volna, de ehhez először is az kellene, hogy úgy tudjam forgatni a tollat, mint ahogy önök tudják, aztán meg nem lenne szabad tudnia róla magának anyuskának.

Milyen leczkét fogok én kapni ezért a pár sorért is, a melyet most írok önöknek!

— Te buksi, fogja mondani az ő kedves

népies szólásformáján, hogy mertel ilyesmire fanyalodni! Kitagadok!

Aztán, aztán — ki fogja tárti a karjait és a szivére fogja ölelni a buksi fejemet. Olyan szigorú es olyan vegtelenül jóságos az én anyuskám!

Gyakran elgondolkoztam rajta, hogy ha degen lennek hozzá s nem lennék is a veréből való vér, vajjon épp olyan nagy bámuloja lennék-e neki, mint művésznőnek? S erre a kérdésre mindig az a feleletem, hogy nem a szeretetem k az elvakultsága az a rajongó tisztelet, amelyet szivemben Blaha Lujza, a művésznő iránt érzek.

Mert, engedjék meg, hogy én is nagy művésznőnek tiszteljem az én anyuskámat. Kétszeres okom is van nekem erre. Sok embertől hallottam, hogy vannak nagy művésznők, a kik sokat vesztenek, ha a közelből megfigyelik őket, s én olyan szigorú bírálója voltam nagyon sokáig a „nemzet csalóányának”, hogy szinte k-resve kerestem benne azokat a fogyatkozásokat, a melyek a nagy művésznőkön kiütnek, ha a közelből szemléljük, be nem tudtam rajta ilyen fogyatkozást észrevenni.

Azt mondhatnám, hogy annál nagyobbban tűnik fel ő, minél közelebből nézzük! Látni kell őt itthon, mi közöttünk mikor megfélelkezve diességéről, baberról, egyedül csak nekünk él!

Egyről azonban még a mi kedvünkért sem feledkezik meg, a — művészetéről. Elmondom, hogy miképpen tanulja a szerepeit s ebből ki fog tűnni, hogy talán még nálunknál

is, akik annyira szívéhez vagyunk növe, jobban imádja a művészetet.

Valahányszor új szerepet kap, mindig megszűnik a miénknek lenni s vissza se kapjuk addig, amíg nem esett tul az új szerepe első előadásán.

Mihelyest az új szerep a kezébe kerül, bezárkózik szobájába s naphosszat egyedül marad. Ilyenkor se vendégek, se a mi számunkra nincs itthon s ha véletlenül betévedünk a szobájába, rögtön kiküldözget bennünket.

A bátyámnak egyszer nagyon sürgős kérése volt hozzá és ez sem akarta meghallgatni.

— De anyuska, nem halaszhatom el, könyörgött.

— Hát gondold, hogy meghaltam, felelte neki az ajtóra mutatva és visszamélyedt a szerepe tanulásába.

Hogy miképpen tanulja a szerepeit, azt bizony a most említett okból nem tudnám megmondani. Csak azt tudom, hogy mindig azon igyekszik, — hogy minél tökéletesebbet nyujtson.

Szerepet vagy tökéletesen kell játszani, vagy sehogy! szokta nekem mondani. — Művészi alakítást teremteni nagy fáradságba kerül, de meg is érdemi a fáradságot.

Valamivel többet tudok mondani arról, hogy miképpen tanulja be a nótáit. Évekkel ezelőtt leült a cimbalma elébe, — a rajongásig szerette ezt a hangszert, — s maga verte ki rajta a melódiaát s maga kísérte magát. Egy-két észlendő óta azonban hűtlenné lett a cimbalmahoz s zongora mellett tanul.

kötöttszövetség szerződéssel öcczikelyét, vagyis nem tudná Németországot egész haderejével támogatni. Az osztrák szövetség ezzel katonai tekintetben annyit veszítene, hogy ránk nézve már csak kétes értékű volna.

Polgári törvénykönyv.

Debreczen, július 14.

A continens és azontul még ma is tanítják minden jogi fakultason, hogy Justinianus császár Kr. u. hányadik évben bizta meg ama híres jogász-collegiumot, hogy a még ennél is híresebb tan- és törvénykönyveit megalkossák. Ugyiszintén a jogászok keső nemzedékei tanulni és tudni fogják, hogy a német birodalmi gyűlés 1896. évi június 30-án fogadta el az általános polgári törvénykönyvet, melynek a három ezret meghaladó szakaszai korszakot alkotnak a codificatio történetében és bennünket magyarokat különösen érdekelnek.

Érdekel, mert államiságunk ezredik évében még nincs polgári codexünk és a német példa serkentőleg fog hatni az illetékes körökre, de még inkább érdekel, mert akaratunk szilárd, elhatározásunk megtáboríthatlan mielőbb megalkotni a magyar polgári törvénykönyvet és a németek egyes szakaszoktól tekintve igazán modern és a feladat magaslatán álló remek elaboratuma és ezen munka 20 éves anteaktai feletre megkönnyítik a magyar tudósok, a magyar törvényhozók különben eléggé nehéz feladatát.

Június 30-án ércznél maradandóbb emléket állított fel a német nemzet tudományának, szorgalmának és hazaszeretetének örök dicsőségére.

Ha egyik-másik szakasszal nem tudunk egyetérteni, mert osztályérdeknek látszik kedvezni, mert haladás helyett a maradiság bélélyét viseli magán, ez enyítésre nem is érdemes szépségvány.

Igy pl. a kereskedelmi utazókra vonatkozó intézkedés, mely a kereskedelmi forgalom kiváló fontosságát szem elől téveszti, vagy a nőkre vonatkozó sok port felvert 2. §., mely szerint a családban a döntés joga a férjre illeti és egyszersmind a férj a nő va-

gyonának hasznélvezője. — Nem hasznát a 25,000 aláírással ellátott kérvény benyújtása, nem használtak a népgyűlések és a birodalmi gyűlésben elhangzott remek orációk, a kérdések szakaszokat elfogadtak újabb bizonyosságul annak, hogy a nők helyzetén csak egy szociális forradalom képes gyökeresen lendíteni.

Akarmily tanulságos legyen, egy vidéki napilap hasábjain nem akarok kiterjeszkedni az elfogadást megelőzőt politikai tusák és eseményekre, de nem érdektelen constatálni, a lángeszű Bismarck soha sem remélte, hogy az ő életében lesz még valami a polgári törvénykönyvből. II. Vilmos óta — azonban más szellemben vezetik a német birodalmat. »Die Nörgler« — a mint ő nevezte az akadékoskodókat — nem képesek haladásában megakasztani és áldásdus tevékenységével minden téren találkozunk.

És a mire a vaskanczellár nem merészelt gondolni, az sikerült a volt bajor miniszterelnöknek, a katolikus Hohenlohnak, kinek egyik fivére a pápai szék cardinalisa. Sikerült a kötelező polgári házasságot magában foglaló törvénykönyvet jogerőre emelni egy oly időben, mikor a domokos-rendiek és a jezsuiták eléukezettnek látták az időt a pápaság világhuralmi zászlaját kibontani, midőn a »Satis cognitum« bekezdésű encyklikával hadat izentek az anglikán dgyháznak, mikor nemrég mi is kacsaringós jeleit láttuk Róma elbizakodottságának, mely hozzánk intézett utolsó encyklikájában államellenes tanokat hirdet a hazafias papságnak.

Tény azonban, hogy a clericális reactio újabb időben több helyt felüti a fejét s különösen a szomszéd Ausztriában perversek a viszonyok, plane annak fő- és székvárosában, a hol paprikajanesi városbódék helyett palotákba bir ki és bemenetellel, hol csörgő sapka helyett polgármesteri főveg disziti a harlekin fejét. De azért a liberalizmus híveinek nincs okuk az aggodalomra, mert a szabadság az egyedüli eszme, mely minden körülmények közt élni fog és győzni fog. Ideig örág elnyomhatják, de mindannyiszor feltámad hamvaiból fényesebben, ékesebben, tisztábban, mert szabadság nélkül nincs haladás és haladás nélkül nincs élet.

»Nem nyugszik, nem alszik a szabadság Istene.«

A szabadság, mely első sorban a haza-

szeretben nyilvánul, culturalis törekvésekben, humanizmusban kifejezést lelhet a felekezeti-ség korlátai közt is, de sohse a hierarchiában a szabadság eszme, mely 25 év előtt Elzász vérmezőin a német fajokat egysítette, most egységes polgári törvénykönyvvel ajándékozta meg e hatalmas nemzetet.

Mi ránk magyarokra a német polgári codex megalkotása buzdító példaként hathat és a magyar tudományos jogász-világ úgy ülné meg méltóan a millennárius örömevet, ha e fontos kérdést, a magyar általános polgári törvénykönyv kérdését, egy nagy lépéssel előbbre vinné.

Dr. Kurländer Ede.

Millenniumi népünnepély a nagyerdőn.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, július 14.

Július 26-án, a nagyerdőn tartandó millenniumi nagy népünnepély ügyében szombaton este tartotta meg első ülését rendezőbizottság. A város intelligens fiataliságából alakult bizottság hosszas eszmecsere után megállapította a népünnepély programját.

Sokkal gazdagabb ez a program, semmint az egész terjedelmében reprodukálhatók, ezért is az érdekesabb és kiemelkedőbb résietekre terjeszkedünk ki. A program szerint július 26-án délután két órakor veszi kezdetét a népünnepély, a mikor mozsárágyu lövések után egyszer nyolcz zenekar játsza a Rákóczy-induló. Ekkor nyitják meg a diadalkapunál az utat s közönség először a terzenét hallgatja meg. A régi lövőde mellett virágokkal diszitett kisebb kapu tünik szembe, amelyen Eldorádó felirat áll. Ahogy azt átlépi a közönség, az ut mentén kifeszített dróthuzalról apró ajándék tárgyak, játékszerek, füge, narancs, mézeskalás stb. csúngenek le.

Az ut mentén találjuk a millenniumi játékbazárokat, mézeskalácsos, fonatos sátrakat s az első mélatóhelyet, a makkhetes csárdát. Itt lesz a nép tánczó helye is. Arrább áll a fenyves között egy csinos cukraszda, majd a szép Tündér kertet találja a közönség. A tündérkert rózsakerítés veszi körül s benne minden pohár pezsgő mellé egy csinos virágbokréttát adnak a látogatóknak.

Nagyon gyakran engem ültet a zongorához s én kisérem a mikor nótázik.

Gyakran kérdeztem tőle, hogy miért nem ül többé a cimbalom elébe, de erre a kérdésemre egészen röviden ugyanazt a feleletet adta:

— Rest vagyok hozzá.

Főlölesleges talán mondanom is, hogy a népszimű az ő istene. (Ezek a saját szavai.) Egyetlenegy szerepe van olyan, amelyet a népszimű mellett legjobban szeret és ez a Szókimondó asszonyság. Mikor ezt a szerepet tanulta, közel se mertünk menni hozzá.

— Ne is beszéljetez hozzám, riasztott bennünket magától, — most olyan szerepre készülök, amilyen nincs több!

Egyszer megkérdeztem tőle, hogy mondaná meg magá, miben rejlik az ő művészetének a titka, Ezt felelte reá:

— Nem tudtam soha senkitől se játszani, se énekelni. Az első naptól fogva, hogy a szinpadra léptem úgy játsszotam, a hogy a szívem sugallta. Ez az én játékom titka, semmi más.

— És nevetve tette hozzá:

— Ennyit csak könnyű megtanulni!

De ha ilyen egyszerűnek mondja is a dolgot, csaknem az egész életét a szinpadra szenteli. Mindig, mindig a szerepeivel vesződik. Mikor azt mondjuk neki, hogy szenteljen családjának is egy kis időt, kurtán választ von.

— Anyuska, mondtam neki nemrégiben, alig is törődöl velünk. Mintha már nem is szeretné. Hosszan rám nézett, magához ölelt, aztán könyekből elfojtott hangon felelte:

— Nemsokára, ha majd visszavonulunk és Balaton-Füreden leszünk.

Mert oda fog visszavonulni. A mi kis balaton-füredi villánk az a hely, a hol ő legjobban érzi magát a világon. Az az ő igazi otthona, a hol rajtunk kívül csak a virágai nak él. Maga ápolja, maga öntözgeti s otthon maga gazdászszonykodik is.

— Ez ez én kis falum! szokta mindig mondani.

A kis yachtunkat is nagyon szerette s órákat el tudott vitorlázni a »hullámzó Balaton közepén«, de mióta az a szerencsétlenség ért bennünket s csaknem az életünket ott hagyjuk a Balatonban, azóta hallani sem akar többet a kis vitorláshajóról.

Pedig, hogy szereti a Balaton vizét!

— Meg tudnam csókolni, mondogatja gyakran, mikor megáll a partjánfés szeme elkalandoz a vitzükör messzeségében, de nem bizom többet benne...

S azóta nem is vitorlázott, de valahányszor Balaton-Füreden vagyunk, mindennap elmegy a templomba s hálaimát mond a szerencsés megmenekülésünkért. De akárhogy meg is ijesztette a csalfa Balaton, ha visszavonul a szinpadtól, ide jön az ő kis falujába s itt fog lakni télen-nyáron.

— Csak akkor jövök fel Budapestre, — mondogatta gyakran, — ha valami jótékony hangversenyben fogok énekelni, — vagy ha... téged akarlak megnézni a szinpadon!

Mert ezt is el kell még mondanom. Ugy érzem, mintha hiányzana valami ezekből a sorokból, ha nem árulnam el róla, hogy anyus-

ka a legszigorubb mamák közé tartozik. — Minden áron gazdasszonyt akart belőlen faragni s legszivesebben mindig a tollseprőt látta a kezembe.

Engem meg valami leküzdhetetlen vágy hajtott és hajt a szinpad felé. Nem is tudom megmagyarázni magamnak, de hallottam félfüllel valamit az »atörökles tanároka... Nem tudom egész bizonyosan, hogy mi ez, de azt hiszem, hogy ebben van a bibi.

Anyuska hallani sem akart felőle. Sokszor riasztotta fejemből ezt a gondolatot s egyszer maga mellé ültetett, a kezébe vette a két kezemet és beszélt sokat, sokat, a mikre én nagy figyelemmel halgattam, de a mikor vége volt, én csak azt tudtam, hogy mind a kettőnknek a szeme tele van könnyel s anyuska beszédéből csak ezek a szavak zugtak a fejemben:

— En mondom neked, a ki e szinpad minden dicsőségét átélveztem, s a kinek minden ünneplésben volt része a melylyel művésznőt elhalmazni lehet, ne menj a szinpadra. Sokat, nagyon sokat szenvedtem...

... És én most már a szinpadon vagyok félig-meddig. Ugy történt, hogy anyuska tudta nélkül éjjel tanultam a szerepeimet s mikor debreczeni vendégszereplése alatt elébe léptem, hogy én eljátszom Annuskát, két köny szakadt ki szeméből és ennyit mondott:

— Hát jól van!

Nincs olyan anyuska több a világon, mint az én anyuskám. Blaha Lujza!

A tündérváros után a »Talpig rongy« és a »Világ vége« mulatóhelyek következnek. A két mulatóhely előtt felváltva orfeum és eróművész-társaság tartanak előadásokat.

A sétány végén lesz a gyermekek mulatóhelye hintákkal, kis kuglizóval, libikó-kakkal.

Délután négy óráig Eldorádó e helyein mulat a közönség, azután kezdetét veszik a különféle versenyek. Lesz futó, birokverseny, zsákban futás, talyigások versenye, veloczipéd verseny s egy pár kacagató verseny is.

A versenyek után léggömb bocsátás következik s a közönség mig beesteledik, a mulatóhelyeken töltheti az időt.

Este, kevéssel 8 óra előtt kezdetét veszi a tűzijáték, a melyen Leidenfrost Armin ritka dolgokat, érdekes, szemképráztató látványosságot fog produkálni.

Az ünnepély legkiemelkedőbb pontja lesz a hangversenynyel egybekötött színi előadás, a melyet este 8 órakor, közvetlenül a tűzijáték után a Vigadó feldíszített nagytermében tartanak meg.

Mig az érdekes ünnepély többi részét a csekély beiepti díjért, addig a hangversenynyel egybekötött színelőadást külön belépő díjért élvezheti a közönség.

A díszes és tágas színpadon lesznek hangverseny-számok, szavatelok és színi képek két mulatóhelyig vigáték is. Ha a szereplők felkeresést bevégezte a rendező bizottság, kedvesen fogja meglepni a közönséget, úgy a gazdag és érdekes program, mint a résztvevő szereplők. Az előadást reggelig tartó táncvizsgálat követi.

Az előadás alatt Eldorádó mulatóhelyei és a Vigadó előtti tér érdekes és fényes kiállításukkal megragadó látványt fognak nyújtani. A népünnepélyre személyenként husz krajczár, gyermekek és katonák részére tíz krajczár lesz a belépő díj. Az esteli hangverseny és színelőadásra azonban az első számított helyre 1 frt, a második helyre egy korona, — az állóhelyre 30 krajczár lesz a belépő díj.

A népünnepély tehát, mint a fenti, csak főbb látni és élveznivalóiban körvonalozott program is bizonyítja, páratlanul érdekesnek és vonzóknak ígérkezik.

Táviratok.

Meggyilkolt képviselő gróf.

Budapest, jul. 14. (A »Debr.« ered. táv. A tegnapi nap folyamán elterjedt a fővárosban, hogy gróf Szláry István, nagy bereznai kerület országgyűlési képviselője gyilkosságnak esett áldozatul. A megdöbbentő hírt egy zenplénnegyeli úri ember hozta a szabadelvű klubba, a hol nyomban kitűzték a gyászlobogót a szabadelvű klub értesítette nyomban a nemzeti kaszinót, itt az nban nem tüzték a gyászlobogó, — mert pozitív értesüléseket vártak a gróf halála felől. — A haláleset Szobránczon történt, de eleinte nem volt bizonyos, hogy a gróf gyilkosság áldozatát esett-e, vagy természetes halállal hunyt el. A gróf neje Budapesten két táviratot kapott. Az egyikben az foglaltatik, hogy ferje hirtelen rosszul lett. — Pár percczel e távirat kézhez kapása után — második távirat is érkezett Szobránczról, melyben azt adják tudtára a grófnak, hogy férje meghalt. A jelentésekben nem volt szó gyilkosságról, azonban különösnek tartják a hirtelen halálesetet a miatt, mert a gróf még tegnapelőtt jó egészségben volt.

Budapest, jul. 14. (Feladott d. u. 3 órakor). A legújabb hírek szerint a gróf csakugyan gyilkosság áldozata, valószínűleg azon parasztok egyike lőtte le éjjel az abiakon ke-

resztül, a kiktől a gróf néhány év előtt peresket nyert. Egyszer már felakarták robbantani dinamittal, de akkor csak a buforokban esett kár.

A kártyatár bajai.

Budapest, július 14. (A »Debrecezen« ered. táv. A magyar kártyatár r. t. közgyűlésen ma bejelentette az igazgatóság a Zsiros gazdát üzemeltet, a ki a társaságot ezekkel károsította meg s hangsúlyozta a jelentés, hogy fenytő feljelentést csak hetven éves kort miatt nem tettek ellene. Az igazgatóság ezt tudomásul vette, de a felmentvény megadását elhalasztotta akkora, ha a társaság ügyei rendezve lesznek.

Ujdonságok.

MUTATÓ TÁBLA.

Függetlenségi könyvtár. nyitva kedd, csütörtökön és szombaton este 6-7-ig.

Nyilvános olvasóterem: Hétfőn, szerdán és szombaton d. u. 3-6 óráig.

A kir. törvényszéknél jegyzőiroda nyitva hétköznapokon d. u. 3-5 óra közt, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10-11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 3 órakor ünnepnapokon d. e. 11 órakor.

A debreczeni kir. járási rság szóbeli kereseteket, kérelmeket s nyilatkozatokat fölvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden szerdán.

Népkönyvtár az Árok-utcai leányiskolában nyitva van minden szerdán és szombaton délelőtti 11-12 óráig.

Muzéum, a kollegiumban, nyitva van vasárnaponként d. e. 10-12-ig.

A Gőnczy-egyesület „Otthona“ a keresk. akad. palotájában.

* **Ki építi a városházát?** Hogy a városházát ki fogja építeni, azt voltaképpen nem lehessen még most tudni. — Annyi azonban tény, hogy a tanács tegnap délutáni ülésében tárgyalván a Tóth és Berger építészek beadványát, melyről lapunk tegnapi számában már volt szó, azt határozta, hogy az építészek fellebbezését figyelmen kívül hagyja s fentartja az árlejtés elbírálására vonatkozólag már meghozott határozatát. Eddig tehát úgy állna a dolog, hogy a városházát csakugyan Blau Gyula fejele meg.

* **Válasz a Debreczeni Ellenőrnek.** A 161-ik számban »napihírek« között hozott »A városháza építése« cikkre csak annyi megjegyzésem van, hogy a ki az én általam felhozott érvelésre és szakértői véleményre azt mondja, hogy az légből kapott, az vagy el van vakitva, vagy fogalma sincs az építésről vagy rosszakaratulag, de a maga hasznára bolonddá akar tenni másokat, a mit a kedőknek minden perczen bebizonyíthatok. Debreczen, 1896. július 14-én. **Tóth Béla,** építész.

* **Jog és pénzügyi bizottsági ülés.** A városi jog- és pénzügyi bizottság hosszú szünetelés után ma délután 3 órakor tart ülést a városháza nagy termében Vértessy István főjegyző-elnöklété alatt. Ennek az ülésnek igen fontos tárgyai lesznek, melyek közül kiemeljük a következőket: Kis-uj-utca torkolatának rendezése és az ezzel kapcsolatos építkezési ügyek, utca rendezések, a homokkerti gyermek menedékház telekmegszerzési ügye, a mester-utczán építendő iskola telkének ügye stb. — A jog és pénzügyi bizottság mai ülésének lefolyásáról lapunk holnapi számában közlünk tudósítást.

* **Árvasegélyezés az ev. ref. egyháznál.** Az ev. ref. egyház konzisztoriális épületének nagytermében most osztják az egyház árváinak a téleli segélyt. — A segélyosztást Kátó László árvaügyi gondnok és Hódy Béla h. pénztárnok végzik. Öröm nézni a kicsiny árvák boldogságát, midőn megkapják a segélyt s arra gondolnak, hogy újra vehetnek azon könyvet, irkát, szép ruhát s más egyebet. A városi árvák szintén ma jelentkeztek segélyezésre a polgármesternél.

* **A zárszámadások felterjesztése.** Azt az óriási munkálatot, melyet Szabó József főszámvéző Debreczen sz. kir. város 1895. évi zárszámadásának elkészítésével végzett s melyet a legközelebbi rendes városi közgyűlés egyhangulag elfogadott, ma terjesztették fel a belügyminiszteriumhoz jóváhagyás végett. A belügyminiszteriumban mihamar átvizsgálják a zárszámadást és jóváhagyó záradékkal ellátva azt visszaküldik Debrecze sz. kir. városhoz.

* **Számonkérészek a városházán.** Gróf Dégenfeld József főispán a rendes felévi számonkérészeki ülést e hó 31-én fogja megtartani, a midőn a hivatalok és azok vezetőinek munkásságát teszi vizsgálat tárgyává, — Alig hogy e hír kitudott a városházán, lett nagy sürgős-forgás a hivatalokban, mert mindeki igyekszik a hátralekötött eltüntetésére hogy ő méltósága előtt szorgalmas és pontos hivatalnoknak tűnjék fel, számítván az szeptemberi tisztújításra. Nosza megintült hát a munka július 31-ig és folyik mint a karikacsapás, hogy aztán megint bekövetkezessenek a pihenés áldott percze. — Hat hiszen szó sincs róla, lehet-e évenként többször is rendezni ilyen számonkérészeki ülést.

* **Táncmulatság Nagy-Létán.** Nagy-Létán sikerült táncmulatságot rendezett az otthon időző fiatalság mult szombatán, kiknek számát a vidék nem kis mértékben növelte. Estéül a hajnal mosolygásaig egyre járt a nóta, zene, a tűnértényes táncteremben pedig vidám párok jártak a táncot szaporán. Szembetűnő volt igazán jól esett látni, hogy az intelligencia mennyire össztart minden tekintetben. Az asszonyok közül ott voltak: Vilesek Józsefné, Weber Sándorné, Török Józsefné (Arad), Buday Gezáne (Álmosd), Munkácsy Ferencné, Szakacs Sándorné, Lukács Gyuláné (Véres), Mózes Györgyné (Véres), Kóhalmy Ferencné, Molnár Bláné, (Álmosd). Leányok: Munkácsy Ilona, Szücs Etelka és Ilona, Fehér Rozsika és Ilona, Budy Erzsike és Anna (Álmosd), Schvarcz Ilona (Debreczen), Vilesek Olga, Sinay Mária (Véres), Stolz Soltá, Kóhalmy Ilona és Margit, Pál Irma (H.-Bago.)

* **A gazdasági tanintézet hallgatóinak most vannak a meleg napjai.** Már több mint egy hét óta folynak ugy a belső, mint a külső gazdasági tanintézetben a felévi kollokvumok s eltartanak egészen e hó 22-ig, a mikor a tanév is befejezést nyer. A befejezés alkalmával tartatni szokott évzáró ünnepély ugyancsak e hó 22-én lesz a belső gazdasági tanintézet nagytermében, a melyen Szücs Mihály gazd. tanint. igazgató tart igen szép milleniumi beszédet.

* **Sertésvész Nyiregyházán.** Nyiregyháza város rendőrfőkapitánya ma táviratilg értesítette Debreczen város hatóságát, hogy Nyiregyháza város és területe az ott járványosan felépett sertésvész miatt zár alá vétetett.

* **Megyei közigazgatási bizottsági ülés.** Ma délelőtti 9 órakor vette kezdetét a vármegyház nagy termében gróf Dégen-

Feld József főispán elnökle alatt a harmadik határidőre kitűzött megyei közigazgatási bizottsági ülés, a melyen az egyes szakreferensek terjesztették elő jelentéseiket. — Az ülés eredményéről lapunk holnapi számában tudósítunk.

*** Női kereskedelmi tanfolyam.** Az ev. ref. felsőbb leányiskola igazgatótanácsa, az ezen iskolával kapcsolatos női kereskedelmi tanfolyamot, mely az e tanfolyamra jelentkező csekély száma miatt három iskolai éven át szünetelt, kész ismét megnyitni, ha a jelentkezők száma annyi lesz, mennyi 50—30 frt tandíj mellett a költséget remélhetőleg fedezi. Hogy az igazgatótanács e tanfolyam megnyitásával járó intézkedéseket kellő időben megtehesse: azon kérelemmel fordulok a tanfolyam iránt érdeklődő szülőkhez, vagy a tanfolyamot végezni óhajtó nőkhöz, hogy szándékukat méltóztatassanak mielőbb, de legkésőbb augusztus hó 8-ig tudomásomra juttatni. Levelek az ev. ref. felsőbb leányiskola igazgatótanácsához, Kosuth-utca, 1569. szám címzendők. Személyes vagy szóbelileg történendő bejelentések végett az igazgatósági iroda hétköznapokon délelőtt 11—12 óra közt nyitva van. Dóczy Dedeon igazgatótanár.

*** Százezer forintos sikkasztás Kisvárdán.** Nyiregyházaról táviratozza tudósítónk, hogy Fodor (Feldmann) biztosítási ügynököt Kisvárdán a Mutuál és több külföldi biztosító intézet feljelentése folytán a nyiregyházi törvényszék megkeresésére letartóztatták. Százezer forintig terjedő életbiztosítási csalással vádolják az ügynököt. E családi ügyben több letartóztatás is várható.

*** Felakasztotta magát.** Hát bizony ezt a nagy bolondságot Plósek Henrik morvaországi, boljeiczi születésű 29 éves disznóherelő követte el ma reggel úgy 8 óra tájban. A szállása ott volt a disznóvásártér sarkán levő Lorinczy Mihály-féle 2607 szám alatt levő koreszmában, a hol ma reggel a koreszmáros az ablakon betekintve a gerendára felakasztva találta Kis fiát rögtön a rendőrséghez küldötte, honnan Tóth Sándor rendőrfogalmazó, Pósa Lajos Mihály p. biztos és Ujházy Károly kerületi orvos siettek a helyszínére, kik a bezárt ajtót az öngyilkosra betörvén ott találtak annak kihűlt testét. Az orvos konstatálván a beállt halált, a kötélről levágott hullát beszállították a közkórház halottas kamrájába, hol föl fogják boncolni. — Az öngyilkos részeges és rendőrileg többször büntetett rosvott életű ember volt, kit a rendőrök gyakran találtak éjjel az utszélén feküdvé. — Az bizonyos róla, hogy a sok szeszest italtól delirium tremensben volt s így nagyon valószínű az is, hogy az öngyilkosságot elme zavarban követte el.

*** Felhívás.** A debreczeni dalegylet pártoló tagjaihoz. Az országos dalszövetség igazgató választmánya a Budapesti országos dalünnepély alkalmával pártoló tagjaink részére következő előnyöket biztosítja: a) mérsékelt (33 százalék) menet díjai a vasuton, b) tömeges díjtalan elszállásolást a cselra berendezett, c) ugyanott elkülönített kisebb szobákban 30 kr. napi árért 2—3—4 személyre szóló elhelyezés, — továbbá személyenként és naponként 90 kr. árért, a millenniumi ellátási vállalat szállodáiban lakás. A külön szobák megrendelése illetőket három napi szállás bér befizetésére kötelezi, az elszállásolás aug. 14, 15 és 16 napjaira szól, a kik ezen időn túl igénybe óhajtják venni a lakást, és pedig azok, a kik tömegesen szal-

lasoltattak el, naponként 32 krt, a külön szobákban levők naponként 60—70 krt, a szállodákban levők naponként 90 krt tartoznak fizetni. Felkérem a t. pártoló tagokat, hogy f. hó 20-ig jelentkezni sziveskedjenek, mert ezen időn túl jelentkezések figyelembe nem vétetnek. — A jelentkezés alkalmával kinyilatkoztatandó lesz, mily elszállásolást és hány napra terjedt igényel a jelentkezés. Személyenként rendezési díj fejében az országos központ részére 2—2 frt befizetendő. Jelentkezni lehet a részlet egyleti titkárnál (Hungária I. em. 8 sz. Debreczen, 1896. jul. 14. Krasznay Ferencz egyl. titkár).

*** Vizbefúrt gyermek.** Nem mulik el már idő, hogy a szülők gondatlansága folytán néhány ártatlan gyermek el ne költözzék erről a világról. Ebben a tekintetben nemely ember példát vehetne az oktalan állattól, a mely kész saját életével is megvédeni kölykeit minden veszélytől. Tegnap ismét egy ártatlan gyermek életével lakolt a szülei gondatlanságáért. Ugyanis a Tóth Béla és Tóth István téglagyárában alkalmazott Kállai Imre pénztáros, 3 és 1/2 éves Kaszmer József nevű fiát érte e végzetes szerencsétlenség. A kis fiút egész napon át felügyelet nélkül hagyták játszani a téglagyár környékén, a hol bizony felnőt embernek is nagyon kell vigyázni, hogy a gödrök egyike vagy másikába bele ne essen, különösen most, a midőn a sok esőzéstől minden gödör szinig meg van telve vízzel. A kis fiú mint rendesen, úgy tegnap is kiment játszani, s szülei nem gondoltak vele most sem, csak délután 3—4 óra közt tűnt fel nekik, hogy a gyermek nincs sehol. Rögtön nagy lármát csináltak s az egész téglagyár munkásai elindultak a gyermek keresésére. Nemsokára meg is találták egy mély, mély, felig vízzel telt gödörben. Nagy nehezen kihalászták a már egészen hideg hullát. Az értesített dr. Szentpály Béni orvos rögtön a helyszínére sietett, de már csak a halált konstatálhatta. — A hullát beszállították a közkórház halottas kamrájába. A mezőrendőrkapitányság pedig megindította a vizsgálatot, hogy kit terhel a felelőség az ártatlan gyermek haláláért.

*** Köszönetnyilvánítás.** A folyó hó 12-én a Margit-fürdőben tartott Gutenberg-ünnepély fényes sikerét előmozdító erőnek bátorokodunk itt, ezen helyen is hálás köszönetünket nyilvánítani. Első sorban Szikszay Gyula ur, ki a Margit-fürdő dísztermét és a világlátást teljesen díjtalanul engedte át, továbbá Krémér Jenő ur, ki fáradságtalan tevékeny és minden igényeket felülmúló rendezésével tüntette ki magát. Németh János ur, ki műsorunk számaira a fénypontot tüzte eragadó énekével, nemkülönben Kébel Jenő ur, ki ambíciózus tehetséggel kísérte az előbbi zongorán. Kóncz Akos ur, a D. E. felelős szerkesztője, ki egy igen szép, hangzatos ódát írt ez alkalomra. Kelemen Erzsike k. a ki haladó szép tehetséggel játszott cimbalmon. Övégh Vilma k. a. nemsokára a szindarabban való szép játékával, hanem remek szavallatával is örök halála kötelezett bennünket. A műsor utolsó pontjában a "Harom-testő"ben közreműködő Puspöky Rózsika k. a. Nagy József ur a hírlapíró urak és végül Schmiéd S. hangszergyáros urak, ki szives volt egy kitűnő Bösendorfer-zongorát teljesen ingyen rendelkezésünkre bocsátani. Ismételten fogadják mindannyian hálás köszönetünket. A debreczeni könyvnyomdászok ökepzőkörének nevében Somos Árpád elnök.

*** Vasárnapi verekedések.** A szorgalmas emberi nem még vasárnap sem képes megpihenni, az igaz hogy ilyenkor legtöbbször esetben olyan munkát végeznek a miután keserű a nyugalom. Tegnapelőtt is Kuk Mihály mé-

zeskalácsos és Pásztor Pál napszamos nem tudván mivel eltölteni a délutánt, mert már előzőleg az egész heti keresményüket megitták, neki mentek a nagy-uj-utczán sétáló Schvarcz Martonnak s mennyire csak tőlük telt elnaspárgolták mire a rendőrség meghallotta a nagy kiabálást Schvarcz már a földön feküdt, s csak nagy nehezen sikerült a rendőröknek a két döhöngő kezei közül kiszabadítani. Pásztor és Kukot pedig a rendőrök megkötötték s bevitték a rendőrségi központra. Kuknak sikerült utközben magáta kötelékkel megszabadítani, el akart illanni, de a rendőrök nyomban lefülelték s ma kapják meg garázdaságukért az illó jutalmat. — Egy másik verekedést pedig Kovács Marton és Mike Sándor rendeztek a Miklós utcán. Ezek azonban egymás ellen furdították fegyverüket s egymást hatalmasan püfflegelni kezdték s mire a rendőrök megérkeztek, az egyiknek a fején, a másiknak a vállán volt hatalmas folytonossági hiány észlelhető. A rendőrök azonban félbeszakították a további előadást s a két jómadarat eltették a hűvösbe. Ma hallgatta ki őket a II. kerületi kapitányság s valószínűleg egy pár napig nem lesz alkalmuk ehhez hasonló előadással szórakoztatni a járőkeket.

Pályázat a csendőr ruhákra. A m. kir. budapesti III. sz. csendőrkerületi parancsnokság ruházati, szerelvényi, löszerevényi stb. szükséglet biztosítása iránt 1896 július 23-ik napjára pályázatot hirdet; mely körülményről érdekeltek azzal értesítettnek, hogy az általános feltételek a debreczeni kereskedelmi és iparkamara hivatalában (Batvan utca 1445 sz. a) megtekinthetők. Debreczen, 1896 július hó 10-én.

Csendélet.

— A szerkesztőségben. —

Mióta aludtjelet isznak a nyaralókban az emberek, a városra határozottan rossz idők járnak. A nappalok hosszabbak, az éjszák pedig rövidebbek, a levegő tikkadt és poros, a vízvezeték vize langyos, a meleg óriási. Cikkely írónk téma nélkül do gozik, de a fél torma egy krigli sört szokott inni, mint annak előtte. Poéta barátunkat egész nap nem látjuk. Künn heveresz a gyepen s madrigálokot és sonetteket ír a sárga pelyhes libáskakról. De a minap rajta vesztett a kántálás. A gyöngye fünek tökresilányítása, miatt megzalogották a mezőőrök három sonett és két madrigal erejét, melyeknek beváltásáért összesen három koronát fizetett — volna ha a három koronát többre nem bcsülte volna a három sonetnél és két madrigálnál.

Rendőri riporterünk folytonosan a rendőrkapitányságot bujja, de ott nem talál most még egy elgázolt tücsökről sem hivatalos jelentést.

Divattudósítónknak különös mániája akadt Mindennap négyszer megy az uszodába. Az uszodából akar referálni erőnek-erejével a divatról, a mi persze — lehetetlen.

A szerkesztőségi szobák sarkában p. kok nyaralnak, melyek melegebb éghajlatról vándoroltak ide. A betegesszégügyben dolgozó munkatársunk mindennap szivesen beszédet intéz hozzájuk é legyeket fog nekik. A kiadó e cselből a hirdetési rovat ujan be is szerzett egy óriási légyesapót, melyet egy ideig a szedőgyerekek simogatására használt.

A szerkesztőségben nem ül más ez idő, szerint, mint a napi hírek vezetője s nem áll más, mint egy három lábú szék.

A napihírek vezetője a minap három aranyat kínált egy öngyilkosjelöltnek. Az

öngyilkosjelölt kötelnek is állott, de marólug helyett véletlenül egy liter Rákóczy keserűvizet eresztett le a torkán. És még neki állott feljebb! A kiállott izgalmakért pört indított a napihírek vezetője elleu a bagatell bíróságnál a napi hírek vezetőjét ennek következtében le és felül foglalták, most hát az sem ér rá az írásra.

A július pedig kajánul mosolyog be az ablakon s hozza már névjegyét augusztus ücs-ésének is.

A minap a lap hirdetéseinek rubrikázója véletlenül betévedt az elhagyott szobába. — Egy ideig az egyik fülét vakarta, azután pedig a másikat. Egyszer csak kopog az ajtón valaki.

— Szabad!

Egy vén ember jön kis csomaggal a hóna alatt.

— Hirdetés, vagy cikik talán? kérdi a hirdetéses munkatárs.

— Ah, mit gondol? — mondja az ember. Kell is ilyenkor valakinek cikik; ki olvas, ki ír ilyen veszedelmes melegben.

Aztán bontogatni kezdi a papiroost óvatosan, lassan.

— Egészen más ez kérem, ez most az ujság.

???

A papircsomagból szerényen tűnik elő egy jól megtermett — u b o r k a .

FIGURA.

Az önálló vámterület.

— Schwarz Antal előadói véleménye az 1896. évi kereskedelmi kongresszus napirendjének IV-ik kérdésére nézve.

(Folytatás)

Tulhaladnám ez előadás keretét, ha arra vállalkoznám, hogy ezt részletesen kimutassam. De tekintettel arra, hogy imitt-ámost megis felüli fejet a laissez passer laissez faire jellegje, hangoztatva azt, hogy az ipart — ha saját erejéből létesülni nem képes — melegágyban tenyészteni nem szabad, ezen nevettel szemben még sem tudok ellentállani a kísértésnek, hogy néhány adatot ne hozzak fel a nyugati államok iparának geneséből.

A középkorban az olasz városok tüntek ki az iparnak fejlesztése és gondozása által. Velence az üvegyártás és selyemipart hasonlító ezek nyers anyagait kivinni betiltotta, a kész árut egészen kizárta, egyéb ipar-cikkekre pedig igen magas védvámot rött. Flórenczából tilos volt kivinni nyers gyapjút s festőanyagokat a kész posztót pedig nem bocsátotta be. A selyemipar pártolása czéjából a selyemhernyó és szederfalevél vámmentesen volt behozható, — kivitele egyáltalában eltiltva.

Anglia, mely virágzó iparával ma csodálatra s tiszteletre ragad el bennünket, a középkor előtt tisztán őstermelő állam volt, kereskedelme egészen a hollandok, spanyolok és hazánk kezében lévén.

És ime itt is azt látjuk, hogy az állam kezd-ményező és oltalmazó keze tett oly nagygyá az angol ipart, mint a minőnek ma ismerjük. Mert már a 14-ik században III. Edvard király azon nézetet volt, hogy »egy állam okosabbat is cselekedhet, mint gyapjút kivinni és posztót behozni.« Mindenféle áldozattal és kedvezményvel flandriai posztószö-vokeket csalogatott tehát hazájába s midőn ezen ipar valahogyan meghonosult, egyszerűen eltiltotta a külföldi posztó viselését. Ez volt kezdete a ma oly világraszóló angol posztó iparnak. IV. Edvard még tovább ment és a külföldi posztó behozatalát egészen betiltotta, az idegen kereskedőket pedig kényeztetette, hogy egyéb behozott külföldi iparcikkek

Angliában beszédett vételárért angol árukat vásároljanak. I. Jakab alatt az így megvédett posztóipar már annyira megerősödött, hogy két millió font sterling értékű posztót exportált. De a többi iparágakra is kiterjedt Anglia figyelme. Így Erzsébet királyné a posztón kívül a fém- és bőrárú behozatalát szigorú tilalom alá fogta, sőt annyira ment, hogy e tilalom ellen vétőket néha halállal büntette; I. Jakab az üveg-, selyem-, papir-, óra- és vászongyártmányokat magas behozatali vámmokkal védte meg. A hajógvártás és halászat prémiumok által segítettek elő, a híres navigatio acta által pedig az angol hajózásnak oly lendület adatott, hogy Anglia kereskedelmi hajói még ma is áruljaka világtenger kereskedelmi forgalmát.

A miképen Anglia, úgy Franciaország ipara is bölcs államintézkedéseknek köszönhető csak létét és virulását. — IV. Henrikről feljegyezte a történet, hogy rendkívüli kedvezmények által igyekezett a selyem-, gyapjút- és üvegipart hazájába átplantálni. — Richelieu és Mazarin is sokat tettek a francia ipar megeremtése érdekében; mindannak dacára ez államférfiak idejében a francia ipar még nem volt számottevő. De csakhamar Colbert kiváló francia miniszter létrehozta egymaga azt, mihez más nepeknél generátorkra volt szükség, idegen országok legképzettebb gyárosait és legügyesebb munkásait behívta országába, nekik gépeket és szerszámokat, sőt idegen országokban szá mukra értékes ipari titkokat vásárolt. De legnagyobb sikereit érte meg felfedezett és alkalmazott védvámrendszerének köszönhető. Vámpolitikája által az ipar annyira felvirágozott, hogy Colbert halála után Franciaország 50,000 szövőszékkel bírt, 50 millió frank-ért selyemárut termelt, a hajózás és kereskedelem nagy kiterjedést öltött, de a fogyasztók számára megkésztetésére által az őstermelés is irigylendő időszakot élt és az állam jövedelme is 28 millió francs-ka nagyobbodott.

Németország egyes részeiben ugyan régen honosodott meg a kézmű és különösen az ipar művészet egyes ága, de az ipar nagyobb conceptóban mégis csak állam intézkedések által bontakozott ki. Hogy Nagy Frigyes mennyire szíven hordta az ipar és kereskedelem érdekeit a közlekedés megjavítása, a német hajózás szervezése, a Seebank alapítása, de első sorban a külföldi ipartermé-kekre kivetett magas beviteli vámok által, ez valamint Bismarck eles védvámpolitikája is annyira közudomásu, hogy szükségtelennek tartom bővebben ismertetni. — És szintugy Ausztria is mai iparfejlettségét azon intézkedéseknek köszönheti, melyeket érdekében Mária Terezia kezdeményezett. — Ezen körülmé-nyektől uralkodónó szüneten védvámokkal segítette elő az osztrák ipar megerősödését és ezen ipar-politikát követte II. József is, kinek gondolkodását gazdasági ügyekben legjobban jellemzi, hogy egy memorandumában azon nézetnek adott kifejezést, miszerint leghelyesebbnek tartaná a fűrészkivételével minden külföldi árut országából kiltatni. Ausztria is tehát csak a maig folytatott védvámpolitikanak köszönheti iparának suprematitját.

(Folyt. köv.)

Jön a tatár!

— A legújabb néppárti bolond gomba.

Ha egyebet nem tesznek, temédek sok papirt fogyasztanak odafönn a néppárti irodában. Mintha csak kanászok és sipek dik-tálnak toll alá úgy hangzanak ezek a néppárti kiadványok, melyeket millenniumi ajándéku-losztogatnak országszerte es így Debreczenben is. A legújabb bolondgombának a czim:

»Jön a tatár!«

és következő kanásztulusban szaval tücsköt bogarat:

Tisztelt polgártársak!

Hajdanában, midőn a rut külsejük miatt »k u t y a f e j ü« czimvel illetett, vad, po-gány tatárok elpusztították drága hazánkat és ezzel meg nem elégedve, újra meg újra visszatértek, learatván a szegény népnek, mely már azt hitte, hogy végkép elvonultak, vété-seit, rém-kiáltássá vált e szólam: J ö n a t a t á r !

Idők mennek, idők jönnek, de sajnos, megjavulni nem igen erőlködnek, mert ma-napság is nyakunkon a tatár, csak hogy ki-nyalta már magát, s így nem booskorban, de lagos cipőben jár és fővege sem bárány-bőr kucsma, hanem köcsög-kalap, czilinder. Nem is »kutya-fejü«, hanem »kutya-szivü«, mert kutyában sem veszi a népgyomrát és sok-sokféle szükségletét, hanem nevet, mikor sir, és sir, mikor az ébredez. Szóval, szépnak »e l é g s z é p , c s a k a z á b r á - z a t j a«, meg az akarata »g o r o m b a c«.

Mi ez a tatár, ki ez a tatár? A szabad-elvü rendszer és annak hívei, az ugynevezett »liberálisok«. Ezek ülnek most vállainkon és utalnak felettünk úgy, — hogy midőn közele-dik az általános országos képviselő választás, a melyet még mindig követválasztásnak szok-tak nevezni (nem hiába, hogy mindig »oly nagy hire van annak, mint a tatárjárásnak«) méltán fölkiálthatunk, hogy »Jön a tatár« mert rendszeren ezen választások alkalmáva jutnak ők többségre és vetik így magukat ve-téseinkre, meg-megszavazván tengernyi oly költségeket, melyek nemcsak szükségesek, ha-nem teljesen fölöslegesek, mint teszem azt az »állami anyakönyveket« minapában, mikor »t ö k k e l h a r a n g o z t a k P e s t - b u d á b 5 n«, már t. i. az országházban.

Jajgatunk, panaszkodunk ezen új »tata-rok« ellen, pedig hát nem ők a hibások. Hi-szen ők oly ártatlankák, szelidek, hogy kézből esznek (vagyis koncra, sapra lesnek) Hat ki a hibás?

Az egykori hesszeni fejedelem nem sze-rette a sok teketóriát.

Panaszosok jöttek hozzá, hogy az ő polgármesterök így meg amugy nyuzza, zsa-rolja őket.

A fejedelem türelmesen végig hallgatta sérelmeiket s azután azt kérdezte tőlük hogy mióta áll az a polgármester községök, nek élén?

»A mult évben választottuk meg őt har-madszor; feleltek az atyafiak.

»Ugy!« válaszolt a fejedelem, s behívén adjutancsát, így szólott hozzá: »Vágass ezek-re az emberekre 25-öt, de mindegyikre külön-külön ám!«

Mikor a czivisek látták, hogy ennek a fele sem tréfa, s hogy hozzák a derest és suhogtatják a somfavesszőt, elkezdtek rimán-kodni, hogy hát miért kapnak ők ki, mikor a polgármester a bünös?

»Mit, a polgármester!« förmedt rájuk a fejedelem bosszusan, ti vagytok a bünösök, hogy ilyen polgármestert háromszor egymás-után megmertetek választani!«

S bizony mindegyikre ráhegedüték a 25-öt.

Kezded már érteni, jámbor polgártárs! hogy én is kinek készitem a verést.

Neked, nekéd kedves barátom! ha pa-naszkodol — dedig ki ne panaszkodnék mos-tanság! — és mégis tatárra, liberálisra, zsa-vazol, mert vaióban 25 öt érdemeinél akkor, azt is olvasatlanul.

Tudják ezt nagyon jól maguk azok az új »tatarok« is s éppen ezért nappal-éjjel maszlagozt és nadragulyát szórnak szerte-széjjel, vagyis szólnak hazugságokat és szórnak rágalmat az azon pártra, a »néppártra«, mely tatárevőnek, pogányüzőnek tünik fel előttünk, hogy így aztán elaltassanak léged a választásokra, vagy hogy megkerülj és reájok szavazz.

Közgazdaság.

Budapesti gabonatözsde.

július 13.

A készárúület hivatalos árjegyzései a következők

Buza	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg.
Bánsági ó	75	6.45	76	6.50
» »	77	6.55	78	6.65
» »	79	6.60	80	6.75
Tiszavidéki ó	75	6.50	76	6.55
» »	77	6.60	78	6.70
» »	79	6.65	80	6.85
Pesvidéki ó	75	6.45	76	6.50
» »	77	6.55	78	6.65
» »	79	6.60	80	6.75
Fehérmegyei ó	75	6.45	76	6.50
» »	77	6.55	78	6.65
» »	79	6.60	80	6.75
Bácskai ó	75	6.55	76	6.60
» »	77	6.65	78	6.75
» »	79	6.70	80	6.85
Észak magy	75	6.55	76	6.60
» »	77	6.65	78	6.75
» »	79	6.70	80	6.85

	Min. hekt.-ben	Ar	kilógram.
Rozs elsőrendű	uj	70-72	6.10
» másodikrendű	uj	5.-	6.05
Árpa takarmánynak	»	60-62	4.40
» égetni való	»	62-64	0.00
» serfőzdei	»	64-66	6.15
Zab	»	39-41	6.10
Tengeri búza	uj	—	3.95
» más nemű	»	—	3.90
Repcze búza	uj	—	0.-
» más nemű	»	—	0.00

Kőbányai sertés-piacz.

július 13.

Hízott sertés árak: 1. Magyar első rendű Óreg nehéz (párónként — 400 klgon felüli súlyban — krig. 2. Óreg közép (párónként 300—400 klgon súlyban) — krig. 3. Fialat nehéz (párónként 320 klgon felüli súlyban) 45-46 krig. 4. Fialat közép (párónként 251—320 klg. — súlyban 47—48 krig. 5. Fialat könnyű (párónként 250 klgig terjedő súlyban) — 46-47 krig. 6. Magyar szedett: Nehéz (párónként 280 klgon felüli súlyban) 45 krtól 46 krig. Közép (párónként 220 — 280 klgig terjedő súlyban) 44-45 krig. Könnyű (párónként 220 klgig terjedő súlyban 43-44 krig. Szerbiai 9. Nehéz (párónként 200 klgon felüli súlyban) 48-49 krig. 10. Közép (párónként 200—260 kgr. súlyban) 45-46 krig. 11. Könnyű (párónként 220 klgig terjedő súlyban) 44-45 krig. Sertés létszám 1896 évi július hó 10-ik napján volt készletben 8002 drb. 1896 július 11. napján elszállítot — drb. 1896 évi július hó 13-ik napjára maradt 8002 Sertés forgalom üzletirányzata forgalom nincs.

CSARNOK

Hullámok közt.

Regény két kötetben.
Irtá: CSENGEY GUSZTÁV.
Második kötet. 112
A táblabíró harcza.
(Folytatás.)

Minden hajdu, minden vadász, minden eseléd drágán adja el életét, de az ostromlók még elég számosan vannak arra, hogy a második gatát is legyőzhessék, és már most a virágos kerti udvarban szétáradva, a folyosó oszlop közei közt elnyúló kórászaton is kezdnek főmászni. A második védő csapat kénytelen az előterem ajtajához nyomulni s a har-

madik csapatral egybeolvadni. Az előterem ajtaja nyitva van, két szárnya kitérve, a védők nem zárják el magukat a roham elől.

— Bajtársak! — kiált a vezérő urnó — most rajtunk a sor! Rajta, magyar!

Ezzel megforgatja feje fölött a kardot s maga rohamra előre az ostromlók előre nyomuló tömege közé. Társai követik. Nehány pillanat múlva halottak hevernek az előterem ajtaja előtt. Ida visszaverte az ostromlók tömegét. De ez csak percnyi győzelem, azok ismét előre nyomulnak s véres handzsáraiak összezsattognak a kardokkal és fokosokkal.

Elöl harszol a szép asszony és keskeny aczél kardja halált oszt maga előtt. Ő a kastély utolsó védője, az ő élete legdrágább.

Ebben a pillanatban minden eddiginél iszonyubb ordítás reszketteti meg a levegőt. Valami rettenetes üvöltés az, mit toll nem képes leírni — és ez üvöltésben Ida neve hangzik mindig közelebb.

A küzdő nő megismeri a hangot és arczán a megdicsőülés gyönyöre ragyog fel.
— A Villámvezér jön!... rajta magyar, rajta!

És még csak most csattog rettenetesen a keskeny aczél jobbra balra, halált osztva maga előtt.

Már közel hangzik Ida neve, már bomlik az ostromlók tömeg és egy főségesen borzasztó férfi alak vág magának utat a tornácra végig a védők felé. Fejéről lehullt a főveg, göndör fürtjei röpkednek a viadal bevében és szemcinek irtózatossá válnak jobban világít, mint az égő kastély vérvörös lángja. Mint a hadisten, úgy tör magának utat, egy maga kéve gyanánt dönti ellenségeit vértől párolgó kardjával, s harszó bajtársai még csak most ugrálnak föl a lépcsőkön.

A Villámvezér az, ki most előre tör, az ő kardja, az ő szerelme vág utat magának az ellenség tömegén keresztül.

A szép asszony egy percre tekint e főséges alakra, egy percre találozkoznak szemek, e percre egymásba olvadt a két földi szerelem mindenhatósága, a két elérhetlen csillag sugárai összeértek egy percre, aztán... lehunyt az egyik csillag, fénye kialudt örökre!

Abban a perczben, midőn a szép asszony szemeit ellenségeiről kedvesére fordította, a szerető ifju meleg tekintete után a fagyos halál hideg vasát érezte keblébe nyomulni.

Egy sebzett oroszán vész üvöltése rázta meg a velőket abban a pillanatban, midőn a Villámvezér, Idát elbukni látta. Abban a pillanatban ért oda, abban a pillanatban ketté hasította a gyilkos fejét, a másik pillanatban elvetette kardját, örvongva ragadta föl kedvesét karjaiba és berohant vele a salonba.

Nem volt irtalom az ostromlókra nézve: a felbőszült guerrillák az utolsó emberig fölkoncolták őket.

A hajnal pedig éppen oly mosolyogva derült föl az égen a borzalmak éje után, mintha Berta kis kertében most is csak virágokat kellene esőkölölnia, virágokat, virágzó családi örömeket!

Hulló csillag.

— Ne hnyd le szemeidet halovány virágom! A nap most kel föl az égen s te most akarsz lehunyni, boldogságom napvilága! ? — Hisz én azért jöttem, hogy megmentselek, magammal vigyelek és ha meg kell halnunk a hazá estével: egyszerre muljunk el egy édes öleléssel. Minek sietsz te ugy előre, hisz én akkor kiejtem kezemből a végső halálharez fegyverét, elhagyom a hazát és utánad szököm a más világra. Oh gyógyulj meg nekem, életem egyetlen öröme! Fáj a seb? Kiszívom belőle a fájdalmat esokjaimmal, meg kell azoktól gyógyulnod, hiszen a szerelem mindenhatóságát csak nem gunyolja ki ily iszonyuan egy hitvány késdöfés! Beszélj hát, lelkem üdvössége! vigasztalj meg engem biztató szavaiddal, hisz meg kell örülnöm, ha elmúlni látlak ilyen némán, ilyen halaványan.

Igy zokogott a kétségbeesett ifju kedvese ágya mellett összerokadva, fejét annak keblére hajtvá... és tördelte kezét feje fölött.
(Folyt köv.)

Leszállított árak!

Az idény előrehaladottsága folytán

Cretonok . . . mtr. ára 16 kr.
Batistok . . . " " 31 "
Gyapju delainek . . . " " 39 "
Atlas satinok . . . " " 40 "

Gyapju női divat-kelmék

hozzá illő diszkekkel

NAPERNYÖK FÉLÁRON.

BOROS TESTVÉREK

női divatáru házában

Debreczen, Kossuth-utca 3. szám.

HOFFMANN és TÁRSA

KÖNYVNYOMDÁJÁBAN

DEBRECZEN, főpiacz, a főpostával szemben.

Irodai papirok

a következő olcsó árszámítás mellett kaphatók:

Kilog.	Magyság	100 iv	500 iv
		kr.	frt
7/10 10	Finom simított fogalmazó papír, középerős . . .	34+42	24 1.20
7/10 12	Finom simított fogalmazó papír, erős	34+42	29 1.44
E. gs. 10	Finom kék simított fogalmazó papír, középerős	34+42	31 1.55
E. gs. 12	Finom kék simított fogalmazó papír, erős . . .	34+42	40 2.-
3/10 10	Finom simított fehér irodai papír, középerős . . .	34+42	40 2.-
3/10 12	Finom simított fehér irodai papír, erős	34+42	48 2.40
3/10 14	Finom simított fehér irodai papír, igen erős . . .	34+42	56 2.80
3/10 16	Finom simított fehér irodai papír, vastag	34+42	68 3.40
1/10 16	Legfinomabb fehér minster-papír	34+42	90 4.50
	stb., stb., stb.		

Ezenkívül minden más alakú és minőségű papirok hasonló olcsó árak mellett kaphatók.

A központi tejszarnok

tisztelettel értesíti a n. é. közönséget, hogy kizárólag a gr. Dégenfeld József főispán és Steinfeld Mihály urak tejszarnokából a tejet föl, i és 2 literes dugaszolt új üvegeiben szállítja házhöz telen-nyaron literenként 10 krért. Tejfelt, turót és vaját a mai naptól kizárólag csak a saját készítményét árusítja el.

Naponta friss iró, 1 liter ára 5 kr.

Savót, sertések hizlatására, literenként 2 krért; naponta nagyobb mennyiségben.

Tisztelettel

KARCZAG GYULA

közp. tejszarnok.

Öt klgamm, vagy 5 literen felüli elárusítók kedvezményben részesülnek.

A már is közkedveltségnek örvendő városunk legolcsóbb gyógy- és borvize

STOJKAI

természetes ásványvíz.

FŐRAKTÁRA:

Bornyász és Társánál.

Iroda: Sas-utca 18. Vilmos-ház.

Ugyanott ládánként is

2 frt 40 krért

(40 üveggel) házhoz szállítva kapható. Üres üvegek felszámolt árban visszavételnek.

Bizományi raktárak:

Csanak József, Leidenfrost Ármin, Riekl József Zelmós, Félégyházy János, Konczek Géza, Geréby Fülöp, Király János, Tóth Kálmán,

urak kereskedésében és első rendű vendéglőkben.

Gőzszántás.

A MACSI GAZDASÁG,

eredeti FOWLER-fele kettős gőzekejével

folyó év október 15-től kezdve

talaj-művelésre

vállalkozik.

Bővebb felvilágosítást ad a „Közgazdasági Bank“ ügyvezetője

ad 1/1896. felsz. küld.

Pályázati hirdetés.

A debreczeni ev. ref. egyháznál levő Mária Terézia-féle árvatartó alapítványi segélyre fivelt egész árvák (1—12 éves kiskorúak) ruha és lábbeli szükségleteinek biztosítására ezennel pályázat hirdettetik.

Szükséges ez évben 50-től 120-ig terjedőleg minden fiu árvának: egy pár csizma és egy téli öltözet, mely áll nadrág, mellény-, kabát és egy báránybőrsapkából; minden leányárvának: egy pár csizma és egy téli öltözet, mely áll szoknya, derék és ujjasból.

Az ajánlatok az összes szükségletre, vagy a lábbeli szükségletre terjedőleg külön-külön is beadhatók f. évi július hó 22-ik napjának d. u. 5 órájáig az ev. ref. egyház iktató hivatalában, hol azokról az iktató térítvényt adni kötelek.

Csakis zárt ajánlatok fogadtatnak el és pedig a kitűzött ideig és akkor, ha azokhoz a bőr- és szövetminta s 25 forint keszépénz — mint bánatpénz — mellékeltek.

Az ajánlatok elfogadását illetőleg a szabad elhatározás joga fenntartván

az elfogadottnak kijelentett ajánlat benyújtójával, mint vállalkozóval, a szerződés az egyh. ügyész közbejöttével köttetik meg, a többi ajánlatok és keszépénz mellékletei visszaadtnak.

Az összes szükséglet szállítására véghatáridőül f. évi szeptember hó 10-ik napja tűzettek ki.

Kelt a debreczeni ev. ref. egyház árvaügyi bizottsága által meghatalmazott »felszerelő küldöttség» f. évi július 11-én tartott ülésében.

JENEY MIKLÓS,
á. ü. bizotts. jegyző.

L. NAGY BÁLINT,
küld. elnök.

Felkérem az alább megnevezett halápi kaszáló birókosokat, hogy a kitett napokon, a kaszálók kimérése vegett reggeltől 9 óráig, délutáni 5 óráig, a kiküldött bizottságot a helyszínen bevárni sziveskedjenek

Július hó 20-án hétfőn.

Vas Erzsébet, Mária, Eszter	1219 h. sz. a.
Veres Mihály és neje	494 "
Nagy Andráscé	599 "
Gulyás Peterné	3171 "
Trazi György és neje	2525 "

Július hó 21-én kedden.

Balog Peterné	1930 "
Balogh Mihályné	457 "
Végh András	
Tömösvári Gáborné	517 "
Csoka József és neje	49 "

Július hó 22-én szerdán.

Bagaméri József	2389 "
Szabó József	790 "
Szűts János	597 "
Sipos Mihály	
Kocsis András és neje	(Haláp)

Július hó 23-án csütörtökön.

Kovács Ferencz	541 "
Nagy Ferencz	172 "
Kerekjártó János	484 "
Kremer Berta	2034 "
Szabó József	2269 "

Július hó 24-én pénteken.

Erdei Péter örökösök	1933 h. sz. a.
Szalágyi János)	1275 "
Memeti István)	
Szathmáry Antalné	2589 "
Zöld Istvanne	3691 "
Bagaméri István	2448 "

Július hó 27-én hétfőn.

Dobsai András	2041 h. sz. a.
Porcóró Balint	67 "
Nagy Mihályné	413 "
Orosz István	1421 "
Tóth Balint	67 "

Július hó 28-án kedden.

Harsányi Gábor örökösök	1109 h. sz. a.
Horváth Gábor	2003 "
Enyedi István	130 "
ö. v. Halász Istvánné	1848 "
Tóth Mihály örökösök	399 "

Július hó 29-én szerdán.

Kövesdi János	1963 h. sz. a.
P. szler János	2376 "
ö. v. Nagy Mihályné	1032 "
Dr. Szabó József és neje	2567 "
Vágó Andor	1601 "
Uszó István	2001 "

Július hó 30-án csütörtökön.

Szilágyi József	2276 h. sz. a.
Kegyes Mihályné	2390 "
Rácz György és neje	2599 "
Kozma János és neje	752 "
Nagy István	1032 "

Július hó 31-én pénteken.

Katona István és gyerekei	634 h. sz. a.
Kecskés András és neje	1988 "
Szegedi Dániel és gyerekei	2523 "
Nyilas Gábor	(Haláp)
Nagy Mihály és gyermekei	2418 "

Augusztus hó 3-án hétfőn.

Pinczés Mihály	2572 h. sz. a.
Molnár Ferencz és neje	1374 "
Móricz András örökösök	842 "
Bundi Peterné	777 "
Daku Mihály és neje	430 "

Augusztus hó 4-én kedden.

Kovács János és neje	2246 h. sz. a.
Bihari Mihály	1994 "
Szabó Mihályné	
Tóth Mihály	2609 "
Tóth Nagy János örökösök	2024 "

Augusztus hó 5-én szerdán.

Nagy Balint és neje	255 h. sz. a.
Diószegi Mihályné és gyerekei	630 "
Faragó István	613 "
Kemény Mór ügyvéd	

Debreczen, 1896. július 10-én.

Török,
erdőmester.

Debreczen sz. kir. város Tanácsától.

6294/1896.

Hirdetés.

A városi körkemenzei egyenes cseretégla ezrenként **14 frtjával**. Egyenes vastégla **17 frt.** Görbe vastégla **11 frt.** Régi simított téglá **17 frt.** Egyenes fedő cserép **15 frt.** Kupás cserép **100 frt.** Görbe vastégla 4 □ méterenként **8 frtjával**. — A régi téglavetőben pedig a cseretégla ezrenként **11 frt 50 kr.**, a vastégla ezrenként **14 frtjával** áruba bocsátatni elhatároztatván, erről a város közönsége azzal értesítettik, — hogy a fenti anyagokra utalványok a házi pénztárnál a hivatalos órák alatt válthatók.

Debreczen, 1896. június 29-én.

A városi tanács.

876—1896. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debr. kir. bjróságnak 15866/1896 P. sz. végzése folytán közhírré tétetik, mi szerint ifj. Fischer Adolf részére Steiner Gyula debreczeni lakostól 104 frt 65 kr tőke, ennek 1896 évi január hó 1-ső napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 36 frt 30 kr. perköltőség erejéig 1896. évi június hó 16-án biróilag le és felül foglalt és 1796 forint 70 krajczara becsült bolti árak és egyéb ingóságok 1896. évi jul. hó 28-án d. e. 9 órakor kezdetét veendő és piac-utca 2141 sz. a. megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali keszépénz fizetés mellett szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Debreczen, 1896. évi július hó 10-én.

Sugar Gyula
bir. kiküldött.